

I den foreslåede bestemmelse tager stk. 1 sigte på de ovenfor omtalte tilladelser, der er begrundet i humane hensyn, medens stk. 2, der er begrænset til fanger med længerevarende fængselsstraffe, angår udgangstilladelse med behandlingsmæssigt formål. I begge grupper af tilfælde er det en betingelse for meddelelse af udgangstilladelse, at fare for misbrug ikke antages at foreligge.

Også her er der lagt vægt på at give bestemmelsen en formulering, der svarer til affattelsen af de tilsvarende regler i Norge og Sverige.

Meddelelsen af udgangstilladelse i behandlingsmæssigt øjemed til fængselsfanger vil — lige som de ovenfor omtalte tilladelser til arbejde uden for anstalten — få karakter af et forsøg, for så vidt som sådanne tilladelser hidtil ikke har kunnet gives. Som følge heraf vil der blive udvist megen forsigtighed med hensyn til tilladelseernes meddelelse. Tilladelserne må bl. a. forudsætte, at en væsentlig del af straffetiden er udstået, og at den pågældendes forhold i anstalten har været tilfredsstillende.

Til nr. 5 (§ 37).

Til stk. 1. Bestemmelsen svarer i realiteten ganske til den gældende regel i § 37, stk. 1.

Til stk. 2. Efter den nugældende bestemmelse i § 37, stk. 2, kan fanger, som er svækkede af drikkældighed, overføres til arbejdshus — midlertidigt eller for resten af straffetiden — når det på grund af deres tilstand må antages, at straffen ikke vil have den tilsigtede virkning på dem.

Denne bestemmelse er aldrig anvendt i praksis; dette har formentlig sammenhæng med den begrænsning, der ligger i ordene „svækkede af drikkældighed“. Der forekommer tilfælde, hvor det fra et behandlingsmæssigt synspunkt er rigtigt at overføre en person fra fængsel til arbejdshus. Dette gælder navnlig personer, der er forfaldne til spiritusmisbrug, eller som tidligere har udstået arbejdshus. Med hensyn til de sidstnævnte tilfælde bemærkes, at det i et ikke helt ubetydeligt omfang forekommer, at tiltalte, der tidligere har været anbragt i arbejdshus, under hensyn til den foreliggende kriminalitets begrænsede omfang idømmes fængselsstraf, uanset at den pågældendes personlige forhold taler for dom til arbejdshus. Med henblik herpå er det af betydning, at der tilvejebringes mulighed for, at de pågældende kan udstå den tidsbestemte fængselsstraf i arbejdshuset.

Forslaget til § 37, stk. 2, er udformet i overensstemmelse med foranstående synspunkter.

Til stk. 3. Bestemmelsen angår overførelse af fængselsfanger til sikkerhedsforvaring.

Efter den gældende bestemmelse er sådan overførelse knyttet til strenge betingelser; overførelse kan kun ske, hvis den idømte straf er fængsel i 8 år eller derover, og halvdelen af straffetiden, dog mindst 5 år, er forløbet; personer, der afsøner straf af fængsel på livstid, kan tidligst overføres efter 16 års forløb. Bestemmelsen er som følge heraf kun sjældent anvendt. Der er et vist behov for overførelse fra almindeligt fængsel til sikkerhedsforvaring uden for rammerne af den gældende regel. Anbringelse af en person i en længere årrække i et af de nuværende lukkede statsfængsler indebærer ofte en betydelig belastning både for fangen og for den pågældende anstalt. Dette gælder naturligvis navnlig, hvis den dømte er psykisk afvigende. Med hensyn til sådanne personer kan en overførelse være af særlig betydning, idet sikkerhedsforvaringsanstalten er lægeligt ledet.

Under hensyn til disse synspunkter foreslås en vis udvidelse af adgangen til overførelse fra fængsel til sikkerhedsforvaring. Sådant overførelse skal efter forslaget kunne finde sted, hvis straffetiden er på 6 år eller derover, og en tredjedel heraf er forløbet. For så vidt angår domfældte, der afsøner fængsel på livstid, skal overførelse kunne ske efter 6 års forløb.

Til nr. 5 (§ 38).

Til stk. 1. Denne bestemmelse medfører en ændring af den nuværende ordning vedrørende prøvelsladelse af fængselsfanger.

I den oprindelige affattelse indeholdt straffeloven kun de bestemmelser om prøvelsladelse fra fængsel, som nu findes i § 38, stk. 1, 2 og 4. Herefter kan prøvelsladelse kun ske, når to tredjedele af straffetiden, dog mindst 9 måneder, er udstået. På den anden side er denne prøvelsladelse forudsat som et regelmæssigt led i fuldbyrdelsen af fængselsstraffe på mere end 9 måneder. Prøvelsladelse forudsætter alene, at fangens forhold ikke gør den utilrådelig, samt at passende arbejde for den løsladte eller hans anbringelse og underhold på anden hensigtsmæssig måde er sikret, og at han erklærer at ville underkaste sig de til løsladelsen knyttede vilkår.

I sin betænkning om forsøgsdomme og betingede domme (1953), s. 52, udtalte straffelovskommissionen, at der ikke kunne være tvivl om, at den gældende bestemmelse i straffelovens § 38, stk. 1, satte for snævre grænser for adgangen til prøvelsladelse, men at det var noget tvivlsomt, i hvilket omfang og på hvilken måde muligheden for prøvelsladelse burde udvides. Kommissionen fandt imidlertid ikke at burde tage nærmere stil-